

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V PROSEČI U SKUTČE

ŠKOLNÍ ČASOPIS
PRO VŠECHNY

ŠOTEK

PROSINEC 2016

Uvnitř najdete :

Advent

Návštěva na SŠ stavební

Pojedeme do divadla

O zlaté kladívko

Florbal

Nenechte si ujít

Nepřehlédněte!

Červánek na cestách

Šotek bodoval

Hrátky s čerty

Vánoční koncerty

Vánoční projekt

Kde se vzal stromeček?

ADVENT

S adventním obdobím je spojena celá řada lidových i moderních tradic a na ty jsme se tentokrát v redakci zaměřili.

A Kromě adventních věnců se vily i prosté věnce bez svící z různých rostlin, které měly symbolický význam. Většinou měly zajistit svému majiteli štěstí, lásku, zdraví a bohatství. Samotný adventní věnec se v dnešní době svojí podobou vzdálil od podoby původní, stále má ale vyjadřovat zastavení, radost a očekávání. V kostele bývala pod adventním věncem umístěna kasička, do které mohli věřící vkládat vánoční dary pro opuštěné děti a sirotky.

D Na svátek sv. Barbory, tzn. 4. prosince, se vžila tradice řezání "barborek", tj. větvíček jakýchkoli stromů a keřů, které mohou do vánoc rozkvést, nejčastěji třešňových, ale i z jiných ovocných stromů, kaštanu, dřínu apod. "Barborka", která rozkvetla o Vánocích, přinášela do domu štěstí a děvčatům na vdávání předpovídala svatbu. I svatá Barbora přinášela v předvečer svého svátku dárky, podobně jako svatý Mikuláš odměňovala hodné a kárala zlobivé děti.

V V době adventu si lidé rádi zdobí svoje domovy jmelím, které má podle tradice přinášet štěstí a požehnání do domu, podle Keltů také plodnost. Políbení pod větvíčkou jmelí má zajistit vzájemnou lásku až do příštích vánoc. V zemích s keltskou tradicí se k adventní a vánoční výzdobě používá také cesmína a břečťan, které mají chránit domov před čarodějnicemi a zlými duchy.

E Adventní doba je také časem, který zhruba odpovídá době, jakou potřebují tradiční medové perníčky ke změknutí. Jejich pečení má v českých zemích tradici pravděpodobně od 12. století. Kromě jejich přímé konzumace a použití k ozdobení vánočního stromku je také možné připravit perníkový adventní věnec, perníkový betlém nebo perníkovou chaloupku, která dělá radost hlavně dětem. V této době se připravuje také vánoční cukroví, které má svůj původ v pohanské tradici oslav slunovratu, kdy mělo funkci ochrannou a obřadní. To se postupně přeměnilo v cukroví slavnostní. V mnoha rodinách se během pečení cukroví zpívají nebo poslouchají vánoční koledy.

N V dnešní době si zejména děti od začátku prosince otvírají adventní kalendář, který jim připomíná, že Vánoce se blíží a i ony musí svým způsobem dodržovat půst - být „hodné“, aby jim Ježíšek přinesl dárky. Další moderní tradicí je výzdoba domovů vánoční hvězdou. Na samém sklonku adventu si lidé staví betlémy (jesličky) po vzoru sv. Františka z Assisi, pečou vánočky, zdobí vánoční stromky a upravují mísy s ovocem. Jesličky mají větší význam v některých evropských zemích, např. v Itálii, kde se nezdobí vánoční stromek a jesličky jsou tedy jediným symbolem vánoc. V České republice se staví především v rodinách věřících, v upomínku významu a původu vánoc.

T Vánočky dříve pekli mistři pekaři. Do nich se zapékala mince, která předpovídala svému nálezci zdraví a bohatství po celý příští rok. Popraskaná a nepovedená vánočka znamenala neštěstí. Mísa s ovocem je hlubokým symbolem, který je nevědomky dodržován dodnes. Má symbolizovat tichou modlitbu za dobrou úrodu a víru, že nadcházející rok přinese stejný blahobyt jako ten minulý.

Filip Skalník, Šimon Lustyk

Vánoce plné radosti a požehnaný rok 2017

ZŠ a MŠ Proseč

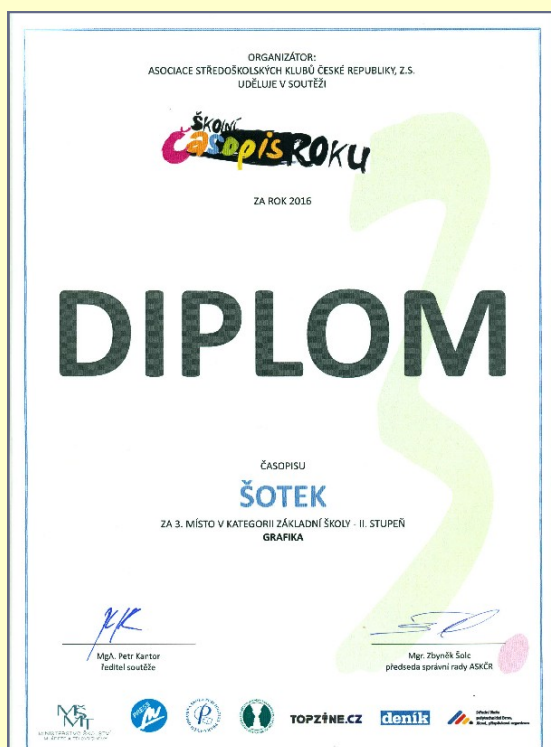
K tomuto přání se připojuje celá naše redakce a přeje Vám všem, kteří nás rádi čtete.

DÁREK DO REDAKCE

I v letošním roce se Šotek účastnil soutěže Školní časopis roku a v krajském kole obsadil 1. místo - jak jsme Vás již informovali. Netrpělivě jsme tedy očekávali pozvánku do Brna na vyhlášení celorepublikového kola této soutěže. Vyhlášení se v minulých letech konalo vždy na přelomu listopadu a prosince, my jsme se ho zúčastnili třikrát. V předloňském roce jsme obdrželi Cenu poroty, v loňském roce ocenění Finalista roku. Samozřejmě jsme tajně i veřejně doufali v umístění, ale vzhledem k tomu, že se soutěže zúčastnilo 209 redakcí, z toho 66 v naší kategorii, je jasné, že konkurence byla veliká. I letos jsme očekávali pozvánku, která však nepřišla, předpokládali jsme tedy, že došlo opět ke zdržení, problém byl i s vyhlášením krajského kola. Místo pozvánky jsme však obdrželi rovnou diplom - za 3. místo v kategorii Grafika. Byli jsme velice překvapeni a samozřejmě máme velikou radost, i když nám je líto výletu do Brna, který se bohužel neuskutečnil.

Tak uvidíme, třeba i Ježíšek bude letos nadělovat poštou!

Vaše redakce

Š

O

T

E

K

ČERVÁNEK NA CESTÁCH

V pátek 2. prosince se pěvecký sbor Červánek vydal do Bratislavy, aby zde vystoupil na koncertě v rámci Mezinárodního festivalu adventní a vánoční hudby. Letošní ročník byl 11., my jsme se zúčastnili již posedmé. Pro tuto příležitost jsme pilně

trénovali již od září, připravovali jsme si jak koledy lidové – české a moravské, tak vánoční písně slovenské nebo světové. Páteční ráno nám připravilo počasí ne právě nejpříznivější, po rozezpívání a hlasové zkoušce jsme nastupovali do autobusu s obavami, co nás v tento den čeká. Jen cestou do Svitav jsme potkali tři nehody, které naše starosti také nerozptýlily. Jakmile jsme ale vyjeli ze Svitav směrem k Brnu, jakoby mávnutím proutku se počasí změnilo, vykouklo sluníčko a to už nás provázelo po celý den.

Do Bratislavy jsme přijeli kolem 13. hodiny. Hned jsme se vydali k Hlavnímu náměstí, abychom si obhlédli pódium, na kterém budeme odpoledne zpívat. Cestou jsme samozřejmě

sledovali, co všechno si budeme moci prohlédnout v době rozchodu, kde co nakoupit a hlavně ochutnat, protože nabídka zde byla skutečně hojná.

Po rozchodu jsme se sešli u pódia, abychom mohli „naladit“ před vlastním vystoupením, které bylo naplánováno na 16. hodinu. Náš

známý pan zvukař vše připravil, jen slíbený klavír stále chyběl, takže zkouška proběhla pouze blesková a už se začínalo s vlastním vystoupením. Naše připravené pásmo se početnému publiku líbilo a nás jejich potlesk samozřejmě moc potěšil. Líbily se písně jak sborové, tak ty, které předvedly naše sólistky – Katka Stodolová, Nela Doležalová, Eliška Lehká, Nina Sodomková, Adéla Vášková, na nástroje skvěle doprovázeli Míša Ondráčková – klavír, Veronika Lettlová – flétna, Daniel Tobiáš – basa, Eliška Bartošová - bar chimes a rytmické nástroje. Po našem vystoupení jsme si poslechli český pěvecký sbor Carmina bona a Russian Canon, který sem zavítal z Moskvy.

Cestou k autobusu jsme doutratili kapesné, abychom udělali radost rodičům, když už nám museli shánět eura. Zpáteční cesta proběhla také v pořádku a po 22. hodině jsme se loučili na prosečském náměstí. Výlet se nám všem moc líbil. Děkujeme SRPDŠ a Městskému úřadu v Proseči, kteří nám přispěli finanční částkou, p. Pospíšilové, p. Novotné a maminkám, které nám pomohly zajistit dozor, p. řidiči, který nás bezpečně dovezl tam i zpět, p. řediteli, který nám pomáhal vše zajistit, a Vám všem, kteří jste nám fandili.

V sobotu 10. prosince členové Červánku neodpočívali, ale zúčastnili se hned dvou vánočních akcí. Hned v 8 hodin ráno vyrazili do Litomyšle, aby zde na zámeckém návrší zahájili kulturní program vánočních trhů. Předvedli zde své pásmo vánočních písní a koled. Poté samozřejmě byl i čas na nakupování a ochutnávání, stánků s bohatou nabídkou zde bylo hojně.

Po obědě jsme odjeli do Lubné, kde jsme svým vystoupením „odstartovali“ program tradiční vánoční výstavy. I zde se nám moc líbilo, viděli jsme jak hotové výrobky, tak i šikovné ruce řemeslníků přímo při práci.

HRÁTKY S ČERTY

V předvečer svátku sv. Mikuláše podle tradice obchází sv. Mikuláš ve společnosti anděla a čerta rodiny s dětmi, děti jsou tázány, zda jsou hodné, mohou přednést básničku nebo zazpívat písničku. Hodné děti dostávají sladkosti, v poslední době stále častěji i věcné dárky, zlobivé děti pouze uhlí, brambory a jiné produkty, které symbolizují původ dárku "od čerta". V některých rodinách Mikuláš děti nenavštěvuje, pouze rozdává dárky za okno apod. Tento svátek má původ v osobnosti sv. Mikuláše, který proslul svojí štědrostí k potřebným.

V pondělí 5. prosince chodil Mikuláš i v naší škole, což jsme zorganizovali my, žáci 9. B.

První hodinu jsme se nalíčili a „ozbrojili“. Druhou hodinu jsme šli do boje, strašili jsme děti a ptali jsme se jich, zda zlobily, a zvonili jsme za dveřmi tříd.

Všichni se báli, některé děti lezly i pod lavice. Samozřejmě nejvíce se báli ti, kteří mají svědomí poměrně čisté, kdežto s některými hříšníky jsme nehnuli ani my, čerti - ale

tak už to v životě chodí. V tělocvičně jsme pro první stupeň připravili různé hry, kde se děti mohly vyřadit. Bylo to prima!

Celý den jsme si všichni moc užili.

*Filip Sejkora
Veronika Uhrová*

VÁNOČNÍ KONCERTY

V druhém prosincovém týdnu ožila prosečská Orlovna čilým ruchem. Již od pondělí se zde uklízelo, připravovala výzdoba i ozvučení a především se pilně zkoušelo na vánoční koncerty.

Ve čtvrtek 8. prosince se konal koncert Cvrčků z MŠ, se kterými si přišly zaspívat i členky PS Duha. Malí zpěváci nám předvedli svůj perfektně nacvičený program, díky jejich bezprostřednosti ani o úsměvy nebyla nouze. Také PS Duha zaspíval koledy a vánoční písně a nakonec oba sbory zaspívaly společně.

V pátek 9. prosince patřila Orlovna školním sborům. Žlutásci, Prosečánek i Červánek předvedly svá vystoupení nejprve dopoledne svým spolužákům, odpoledne pak rodičům a široké veřejnosti. Všechna pásma se moc líbila a zpěváci i jejich doprovody sklidili zasloužený potlesk. Velké poděkování patří nejen jim, ale všem, kdo se na přípravě i realizaci zdárného průběhu letošních vánočních koncertů podíleli.

„ O ZLATÉ KLADÍVKO “

Dne 9. 12. 25016 jsme se zúčastnili prvního ročníku soutěže řemeslných dovedností „O zlaté kladívko“. Kterou pořádala VOŠ a SŠ stavební ve Vysokém Mýtě. Díky nemocnosti naši školu reprezentovali pouze dva žáci 9.B, kteří tvořili soutěžní družstvo ve složení Jakub Šimon a Petr Honzák.

Soutěžilo se ve třech řemeslných dovednostech. Soutěžící pracovali v truhlářské dílně, v dílně instalatérů a v dílně zedníků.

Na základě jednoduchého technického náčrtu vyrobili ze dřeva jednoduchý svícen, z plastových trubek také jednoduchý svícen a vyzkoušeli si vyzdění jednoduchého cihelného pilíře.

Hodnotitelská komise složená z mistrů odborného výcviku vyhodnotila tři nejlepší družstva.

Naši chlapi hodnocená místa neobsadili, ale jejich práce sklídila zaslouženou pochvalu.

Mgr. Václav Mikulecký

NÁVŠTĚVA NA STŘEDNÍ ŠKOLE STAVEBNÍ VE VYSOKÉM MÝTĚ

Ve středu 7. prosince jela 8. třída na pozvání do Vysokého Mýta na Střední školu stavební. Po krátkém přivítání se žáci rozdělili do 4 skupin a každé skupině byl přidělen jako průvodce student zdejší školy.

Jednotlivé skupiny plnily různé úkoly na několika stanovištích a měly následně poznat, jaký vyučovací předmět se k daným aktivitám vztahuje.

Žáci si zkusili virtuální modelování, seznámili se s geodézií, hádali významné dopravní, inženýrské a vodohospodářské stavby.

Po skončení této soutěžní části jsme přešli autobusem do střediska odborného výcviku. Navštívili jsme pracoviště učňů - instalatérů, zedníků, truhlářů a vodařů.

Na každém místě nás čekal mistr, který nám vše názorně popsal, žáci si dokonce zkusili zdění komína nebo svařování plastových trubek.

Dopoledne uteklo velmi rychle. Posíláme do Vysokého Mýta poděkování za pozvání i za zajímavý program.

Mgr. Šárka Kovářová

FLORBAL

V úterý 22. 11. 2016 se zúčastnili chlapci 6. a 7. tříd okrskového kola ve florbalu ve sportovní hale ve Skutči. Do turnaje nastoupila tři družstva. Turnaj byl hrán na dvě kola každý s každým. Při hře se objevily rozdíly v kvalitě jednotlivých družstev. V týmech ZŠ Skuteč Komenského i Smetanova hrají chlapci, kteří jsou členy florbalového oddílu, a proto mají větší herní zkušenost, která se při turnaji projevila. Jedna výhra a tři prohry zajistily našemu družstvu celkové 3. místo v turnaji. Blahopřejeme soupeřům k postupu do okresního kola.

Mgr. Jan Stodola

V úterý 29. 11. se chlapci z 8. a 9. ročníku zúčastnili okrskového kola ve florbalu, které se konalo ve sportovní hale ve Skutči. Bohužel některé týmy svou účast zrušily, jediným naším soupeřem tak byla ZŠ Smetanova Skuteč. Abychom využili možnost zahrát si na velkém hřišti, domluvili jsme se na dvou vzájemných zápasech s tím, že rozhoduje výsledek prvního zápasu. Oba celky byly vyrovnané, přesto naši florbalisté zvládli zápas skvěle a vyhráli 3:0. Svou formu potvrdili i v druhém „přátelském“ utkání, kde udrželi remízu 3:3 a v

nájezdech vyhráli 6:1. Tímto výsledkem postoupili do okresního kola v Chrudimi, které se bude konat 1. 12. v Chrudimi. Držíme palce!

Mgr. Romana Pešková

Městská sportovní hala v Chrudimi byla 1. 12. 2016 dějištěm okresního finále ve florbalu chlapců v obou věkových kategoriích. Naše družstvo se po vyhraném okrskovém kole starší kategorie zúčastnilo tohoto turnaje po několika letech. Narazili jsme na kvalitní soupeře ze Slatiňan a z Chrudimi. Ačkoli naše hra nebyla špatná, větší vyhranost a zkušenost našich soupeřů byla větší.

Po dvou prohrách jsme skončili na 3. místě. Reprezentovali nás – Jakub Dostál, Jakub Šimon, Petr Honzák, Jan Košnar, Tobiáš Svoboda, Aleš Famfulík, Pavel Soukal, Jiří Houžvička, Jakub Hledík, Jakub Melša.

Mgr. Jan Stodola

JEDEME DO DIVADLA

Na další divadelní představení se můžeme těšit hned po Novém roce - ve čtvrtek 12. ledna pojedeme na hru Romeo a Julie.

Jsi pro mne, lásko, chlebem vezdejším,
deštěm, co něžně skrání suchopár,
já boháč jsem, co strádá bohatstvím,
po klidu toužím, nalézám jen svár:
jásám, že mám tě, pak hned strachy hynu,
že mi tě vezme krutý zloděj Čas,
žárlivě střežím tě, však za vteřinu
všem očím pyšně dám tě napospas,
hned tebou zpit, hned zase zmírám žízní,
sotva jsem syt, hned hlady umírám,
jsem touhou štván a rozkoš hledám v trýzni,
šílím, když chci tě, šílím, když tě mám:
den co den hladov, denně přesycen,
slastí i strastí zmírám každý den.

W. Shakespeare : Sonet

Tragédii Romeo a Julie napsal jednatřicetiletý Shakespeare v roce 1595. Nejstarší knihovní exemplář Shakespearova Prvního folia (tj. souborné dramatické dílo W. Shakespeara, které vyšlo 1623) dochovaný ve ctihodné oxfordské knihovně Bodleian Library je nejohmatanější na stránkách, kde je vytištěna hra Romeo a Julie: zřejmě to byla už v sedmáctém století, zvláště mezi mládeží, Shakespearova nejčtenější hra. Vlastně je Romeo a Julie první trvalý

Shakespearův bestseller, který svou dlouhodobou čtenářskou i diváckou popularitou nejspíš předčí i Hamleta.

Shakespearova tragédie Romeo a Julie je přeložena do mimořádně velkého množství jazyků, existuje rovněž nespočet zpracování operních, baletních, muzikálových, filmových. Jen operních

zpracování lze napočítat více než třicet, titul Romeo a Julie nese i dramatická symfonie Hectora Berlioze (1839), předehra Petra Ijiče Čajkovského (1869) a balet Sergeje Prokofjeva (1935). Romeem a Julií je inspirován i slavný muzikál Leonarda Bernsteina West Side Story z roku 1957, který ve filmovém zpracování z roku 1961 obletěl celý svět. I filmových podob má slavná tragédie celou řadu. Mezi kuriozity patří módní japonské „anime“, knižní vydání v podobě komiksu, celá řada písňových textů aj.

Karolína Vávrová

KDE SE VZAL STROMEČEK?

Klasický vánoční zelený stromeček ozdobený baňkami a také čokoládovými figurkami. To je pro mnohé rodiny u nás klasický vánoční zvyk. Ale odkud se vzal a proč jsou s ním spojeny právě Vánoce?

Ačkoliv nám to dnes připadá neuvěřitelné, k pohanským zvykům patřilo zavěsit vánoční stromeček ze stropu dolů. Dnešní tradice je zhruba stará 200 let. Jako ozdoby ale sloužilo cukroví, svíčky, sušené ovoce a perníčky. Zelené větvičky byly symbolem života. Dnes patří vánoční stromek do většiny domácností a stal se také poměrně významným obchodním artiklem, kterým se živí řada pěstitelů. Původní tradice odrážela především sušené plody jako jablíčka, slaměné ozdoby, případně perníčky a další cukroví, řada z toho se využívá i dnes. Z papíru a látky se vyráběly řetězy a květy. První skleněné girlandy a cínové figurky se začaly vyrábět v 16. století v Německu. Staly se tak populárními, že s jejich výrobou pokračovali řemeslníci. Ve 30. letech 19. století byl u nás zdobený vánoční stromek běžně rozšířený především mezi měšťany. Skleněné ozdoby se objevily zhruba v polovině 19. století. Především to byly navlékané skleněné broušené perličky, později také vinuté perličky a foukaných skleněných perlí plněných voskem. Perličky byly formovány do různých postaviček a zvířátek.

Legenda vypráví, že tradice vánočního stromečku vznikla díky opatu Kolumbánovi z Luxeuilu a Bobba. Tento opat žil v době 6. století. Pocházel z Irska, ale na své misionářské činnosti se dostal až do Bretaně ve Francii a Burgundska. Právě místní lidé z Burgundska byli pohané a Kolumbán se je snažil něco naučit o křesťanské víře a šířit ji tak mezi ně. Aby jim přiblížil svátek, kdy se Kristus narodil, v tento den, tedy na Štědrý večer, ozdobil zapálenými pochodněmi, které tvořily tvar kříže, starý jehličnan. Tento strom byl domorodci uctíván každý zimní slunovrat. Zář, která ze stromu vycházela, přilákala mnoho lidí a Kolumbán toho využil a pronesl lidem kázání o narození Ježíška v Betlémě. Řekl jim vše o chlévu s oslíkem, volem a o Josefovi a M a r i i .

Možná právě v tento den se zrodil zvyk zdobení vánočního stromečku. Je zvykem, že den před Vánoce si lidé zdobí doma své stromečky. Jde o

jehličnany, většinou o jedličku, smrček a borovičku. Stromeček se zdobí baňkami, čokoládou, ale také řetězy, svíčkami a také prskavkami. I letos bude v desítkách tisíc domácností na Štědrý den svítit vánoční stromeček.

Veronika Lariszová, Tereza Netková

VÁNOČNÍ PROJEKT

V úterý 20. prosince si žáci 1. stupně připravili vánoční projekt pro své spolužáky i pro rodiče, prarodiče a další pozvané. Projekt se vydařil a líbil se všem, jak dětem, tak dospělým.

VÁNOČNÍ VÝSTAVA V OBEČNÍ KNIHOVNĚ

Vyrobili a připravili žáci školní družiny.

NENECHTE SI UJÍT:

Novoroční prozpěvování
s Náhodným seskupením

ŠKOLNÍ
O
T
E
K

ZNA
ZIVA

1. ledna 2017 ve 14 hodin
Kostel sv. Mikuláše
Proseč

Odkazy:

www.i-creative.cz

mimibazar.cz

<http://www.icej.cz/>

novinky.cz

www.veskole.cz

www.google.com

ŠKOLNÍ
ČASOPIS ROKU 2015

KVALITNÍ ŠKOLNÍ ČASOPIS
ABECEDA, O. S., 2012